

z turbant senitas pedum vřoy. Sic z de epla Jacobi apli. Miseri estote inqt et luctete: rñsus vř in luctum puertat. Videtis q̄ audistis: qñ nobis hec dicerent i regione securitatis: Atiqz regio ista scandaloy e z temptationu z oim maloy: vt gemam b: z mereamur gaudere ibi: tribulari b: z psolari ibi z dicē: Qm̄ ecce exemisti oculos meos a lachrymis: pedes meos a ruina: qm̄ placebo dño in regione viuoy. Ista regio mortuoy est: Transit regio mortuoy: venit regio viuoy. In regione mortuoy: labor: dolor: timor: tribulatio: temptatio: gemitus: suspiriũ. Hic falsi felices vere infelices: qz falsa felicitas vera miseria e. Qui vřo se agnoscit in vera esse miseria: erit etiam in vera felicitate. Et tñ nũc qz miser es: dñm audi dicentē: Beati lugētes. O beati lugentes. Nihil tam coniunctuz miserie q̄ luctus: nihil tam remotũ z p̄trarium miserie q̄ beatitudo. Tu dicis lugētes: z tu dicis beatos: Intelligite inqz qd̄ dico. Beatos dico lugentes. Quare beati? In spe. Quare lugentes? In re. Etenĩ lugēt i morte ista: in tribulationib⁹ istis: in pegrinatōe sua: z qz agnoscunt se esse in ista miseria: et gemūt: beati sunt. Quare lugēt: Tristatus e beatus Lyprianus in passiōe: mō cōsolatus est in corona. Mō z consolatus: adhuc tristis est. Bñs enim nř Iesus christus adhuc interpellat p nobis. Oēs martyres q̄ cũ illo sũt interpellat p nobis. Nō transeũt interpellatiōes ipoy: nisi cũ trāsierit gemitus noster. Cũ aut trāsierit gemit⁹ noster: oēs in vna voce: in vno p̄lo: i vna patria milia milia p̄iuncta pfallentibus angelicis choris celestiu p̄tatur in vna ciuitate viuentium: quis ibi gemit? Quis ibi suspirat? Quis ibi laborat? Quis ibi eget? Quis ibi morit? Quis ibi misericordiam prebet? Quis ibi frangit panem eserienti: vbi omēs pane iusticie saginabũt? Nēo ibi dicet: hospite suscipe: pegrinus ibi nēo erit: oēs in patria sua viuunt. Nemo ibi dicit: cōcorda amicos tuos litigātes: in pace sēpiterna dei vultu p̄fruunt. Nemo ibi dic: visita egrotum: sanitas immortalitasqz p̄manet. Nemo ibi dicit: sepeli mortuum: oēs in vita eterna erũt. Cessant opa misericordie: qz miseria nō inuenit. Et qd̄ ibi faciemus? Dormim⁹ fortasse. Si modo pugnamus i nos: q̄uis geram⁹ domũ somni carnē istā: euigilamus in his luminarib⁹: z solennitas ista dat nobis animũ vigilan-

di: Dies illa quales vigilias nobis dabit? Ergo vigilabim⁹: non dormiemus. Quid agemus? Opa misericordie ista nō erũt: qz nulla miseria erit. Forte opa necessitatis erũt ista que h sunt mō: seminādi: arādi: coquēdi: molendi: texendi: Nihil horũ: quia necessitas nō erit. Sic nō erunt opa misericordie: qz transit miseria. Vbi necessitas non erit: nec miseria: opa necessitatis z misericordie non erũt. Quid tibi erit? Qd̄ negociũ nostrũ? Que actio nostra? Nulla actio qz q̄es. Se debimus q̄ z torpebimus: z nihil agem⁹? Si refrigescit amor nř: refrigescit z actio nřa. Amor q̄ quietus i vultu dei: quē modo desideram⁹: cui suspiram⁹: cũ ad eũ venerim⁹: quō nos accēdet? In quē nōdũ vt sum sic suspiram⁹: cũ ad eũ venerim⁹: quō nos illuminabit? Quō nos mutabit? Quid de nob̄ faciet? Quid q̄ agem⁹ fr̄es? Psalmus nob̄ indicat: Bñi q̄ habitant i domo tua. Vñ: In secula seculoy laudabunt te. Hec erit actio nřa: laus dei. Amas et laudas: desines laudare si desines amare. Nō aut desines amare: qz talē quē vides q̄ nullo te offendat fastidio: z satiat te: z nō te satiat. Mirũ e qd̄ dico. Si dicā qz satiat te: timeo ne q̄si satiat⁹ velis abscedere: quō de prandio: quō de cena. Ergo qd̄ dico: n̄ te satiat: timeo rursus ne si dixerō nō te satiat: indigens videaris: z q̄si inamioz existas: z min⁹ in te sit aliqd̄ qd̄ debeat impleri. Quid q̄ dicā nisi qd̄ dici pōt: cogitari vix pōt: Et satiat te: z n̄ te satiat. Quod vtrũqz inuenio in scriptura. Hā cum diceret: Bñi esurientes: qz ipi saturabũtur. Et rursus de sapia dictũ e: Qui te māducāt itez esuriēt: z q̄ te bibũt itez sitient. Immo vřo nō dixit itez: s̄ dixit adhuc. Hā iterũ si tict q̄si p̄mo saginat⁹ discesserit z digesserit z redierit bibere. Tale e q̄ te edunt adhuc esuriēt: sic cũ edist esuriēt: z q̄ te bibunt: sic bibēdo sinēt. Quid e bibēdo sitire? Nūqz fastidire. Si q̄ ista ineffabil z sēpiterna dulcedo erit mō: qd̄ a nob̄ petit fr̄es nisi fidem nō fictā: spem firmā: caritatē purā: vt ambulet hō in via quā dñs dedit: Ferat tēptatiōes z suscipiat psolatiōes.

Explicit Tract. de ps. LXXXV

Incipit Tractatus de ps. LXXXVI.

Prefatio.

Psalms iste qui modo cātatus est breuis e numero vřoy: magnus e pondere oim sentētiay. Hā tot⁹ lectus est: z videtis q̄ z exiguo tempore ad

terminū vsq; pductus. **H**ic nobis quātuz
dñs donare dignat̄ cū v̄ra caritate tractā
dus mō est: ppositus a beatissimo p̄te pa
tre n̄ro: **R**epētia ppositio me grauaret: n̄
si me cōtinuo pponētis ōro s̄bleuaret. **I**n
tendat ḡ caritas v̄ra: **C**iuitas q̄daz in isto
psalmo cantata z cōmēdata est: cuius ci
ues sumus: in ḡtum christiani sumus: z v̄n
pegrinamur q̄diu mortales sumus: z ad
quā tendim⁹ p eius viā: q̄ omnino q̄si du
metis z sentib⁹ interclusa non inueniebat.
Rex ip̄ius ciuitatis se fecit viā: vt ad ciui
tatem pueniret. **A**mbulātes ḡ in christo
z adhuc pegrinantes donec pueniam⁹: et
suspirātes desiderio cuiusdā ieffabil̄ que
tis q̄ habitat in illa ciuitate: de q̄ quiete di
ctum ē hoc nobis esse pmissum: **Q**uō ocu
lus nō vidit: nec auris audiuit: nec in cor
bois ascēdit. **A**mbulātes ḡ sic cantem⁹ vt
desiderem⁹. **N**am q̄ desiderat: z si lingua ta
ceat: cantat corde. **Q**ui aut̄ non desiderat
quolibz amore: quolibz clamore aures ho
minū feriat: mut⁹ est deo. **V**idete quō erāt
amatores hui⁹ ciuitatis ardentes: illi ip̄i p
quos h̄ dicta sunt: p quos hec nob̄ cōmen
data sūt: q̄to p eos affectu ista cātata sūt:
Affectū istum generabat in eis amor ciui
tatis: amorē aut̄ ciuitatis infuderat spirit⁹
dei. **C**aritas inq̄t dei diffusa ē in cordibus
n̄ris p sp̄m sanctū qui dat⁹ est nob̄. **H**oc
ḡ sp̄u feruentes: audiamus q̄ dicta sunt de
hac ciuitate. **S**ic ḡ cepit.

Expositio psalmi.
Fundamēta eius in mōtib⁹ sanctis.
Nihil de illa adhuc dire
rat. **p̄s.** hic incipit z ait: Fundamē
ta eius in montib⁹ sanctis. **C**ui⁹ fundamē
ta: **N**on dubiū ē qz fundamēta p̄t̄i in mō
tib⁹ ciuitatis alicuius sunt. **R**epletus ḡ
sp̄s sancto cuius iste z m̄lta de amore z desi
derio ciuitatis huius voluēs secum: tanq̄
plura int⁹ apud se meditatus erūpit i hoc:
Fundamēta ei⁹ in mōtib⁹ sanctis: quasi iā
de illa dixerit aliqd. **Q**uō de illa nihil di
xerat: q̄ nūq̄ de illa corde tacuerat: **Q**uō
enī dicit̄ eius: de q̄ nihil dictum ē: **S**z mul
ta vt dixi secū in silentio de illa ciuitate p
turiens: clamās ad dñm: erupit etiā in au
res hoīm: Fundamēta ei⁹ in mōtib⁹ sc̄tis.
Et q̄si hoīes audiētes q̄rerent cui⁹. **V**ili
git dñs: inq̄t: portas syon. **E**cce cui⁹
fundamēta in mōtib⁹ sanctis cuiusdā ci
uitatis syon: cui⁹ dñs portas diligit: sic cō
sequēnt̄ dicit. **S**up oīa tabernacula

Jacob. Sed qd est: Fundamēta eius in
mōtib⁹ sanctis: **Q**ui sunt montes sc̄i sup
q̄s fundata est ista ciuitas: **A**lter qd̄am ci
uis planius b̄ dixit apl̄s **P**aulus: **C**uius
inde p̄ba: cuius inde apl̄s: z hi p̄pterea lo
quebant̄ vt ceteros ciues exhortarentur.
Sz hi: id est p̄bete z apl̄i quō ciues: **F**or
tasse ita vt etiā ip̄i sunt mōtes sup quos fun
damēta sunt hui⁹ ciuitatis cui⁹ portas dili
git dñs. **B**icat ḡ alius cuius b̄ apte: ne nos
b̄ suspicari videamur. **L**oquēs ad gētes z
cōmemorans vt redirent: z quasi construe
rent in fabricam sanctā: supedificati inq̄t
sup fundamentū apl̄oz z p̄betaz. **E**t qz
nec ip̄i apl̄i aut p̄bete in q̄bus fundamen
tum est ciuitatis se tenerēt in se: secutus ibi
ait: ip̄o sūmo existēte lapide angulari chri
sto **J**esu. **N**e itaqz putarēt gentes nō se p̄ti
nere ad syon. **E**rat enī qd̄am ciuitas syon
terrena q̄ p v̄mbz gestauit imaginē cu
iusdā syon: de qua mō dicit̄ celestis ill⁹
hierlm̄: de qua dicit apl̄s: q̄ est m̄r oīm no
strum: **N**e ḡ illi se nō p̄tinere dicerēt ad sy
on: qz non erāt de p̄plo iudeoz b̄ eis dixit.
Igit iam nō estis pegrini z inq̄lini: sed estis
ciues sanctoz z domestici dei: supedifica
ti sup fundamentū apl̄oz z p̄betaz. **H**a
bes constructionē tante ciuitatis: s̄ omnis
ista compages vbi innuit: vbi incūbit: vt
nūq̄ cadat: **I**po inq̄t sūmo angulari la
pide exite christo **J**esu. **B**icat fortasse ali
qs. **S**i angularis lapis ē christus **J**esus in
illo qd̄em duo parietes compaginant̄: ne
qz enī angulū faciūt nisi duo pietes i vnuz
de diuerso veniētes. **S**ic z p̄pli duo ex cir
cūcisione z ex p̄putio ad pacē christianam
sibimet cōnexi in vna fide: vna spe: vna ca
ritate. **S**z si angulus summus christus **J**e
sus: quasi vident̄ pora fundamēta z poste
rior lapis angularis. **P**ōt ḡ aliqs dicere:
qz magis christ⁹ sup p̄betas z apl̄os incū
bit: nō illi supra illū: s̄ illi sunt in fundamē
to: ip̄e in angulo. **S**z cogitet q̄ b̄ dicit an
gulū z i fūdāmēto eē. **N**e qz enī ibi ē angu
lus vbi videt̄ vt surgat i apicē: a fūdo enī
incipit. **N**ā vt noueritis qz fundamentum
christ⁹ z p̄mū z maximū. **F**undamētū inq̄t
apl̄s nemo pōt ponere p̄ter id qd̄ positū ē
christus **J**esus. **Q**uō ḡ fundamēta p̄be
aut apl̄i: **E**t quō fundamētū christ⁹ **J**esus
quo v̄lten⁹ nihil ē: **Q**uō putam⁹ nisi quē
admodū apte dī sc̄tis sanctoz: sic figura
te fundamētū fundamētoz: **S**i ḡ sac̄a co
gites: christus sanct⁹ sanctoz: si gregē sub

ditā cogites: christus pastor pastorū: si fabricā cogites: christus fundamentū fundamentorū. In edificijs istis nō potest idem lapis esse i imo et i summo. Si fuerit in imo in summo non erit: si summo fuerit: in imo non erit. Angustias enim omnia pene corpora patiuntur: nec vbiq; esse possunt nec semper. Diuinitas autē que vbiq; preesto est: vbiq; ad eam potest duci similitudo: et totū potest esse in similitudinib;: q; nihil eorum est in proprietatib;. Nūquid christus ē ianua quēadmodū videm; ianuas sc̄as a fabro: Nō vtiq;: et tñ dixit: Ego suz ianua. Aut nūquid sic est pastor: quō videm; pastores istos prepositos pecor;. Et tñ dixit: Ego sum pastor: et vno loco ambas res dixit in euāgelio: quia pastor p ianuā intrat: et ibi dixit: Ego sum pastor bonus: et ibi dixit: Ego suz ianua. Pastor intrat p ianuā. Et q̄s est pastor qui intrat p ianuā: Ego sū pastor bonus. Que est ḡ ianua qua intras tu pastor bone: Ego suz ianua. Quō ergo tu omnia: Quō ergo p me omnia: Verbi gratia: cuz Paulus intrat p ianuā: nonne christus intrat p ianuā: Quare: Non quia Paulus christ;: sed q; in Paulo christus: et p christū Paulus. Ip̄e dicit: an expimentū eius vultis accipe qui i me loquit christus: Cū sancti eius: et fideles ei; intrant p ianuam: nōne christus intrat per ianuam: Quomodo pbamus: Quia ip̄os sanctos eius psequēbat Saul;: nōdum Paul;: qñ ei clamauit de celo: Saule saule qd me psequeris: Ergo fundamentū et lapis angularis ip̄e est ab imo surgens: si tamē ab imo. Etenī origo fundamenti hui; summitatē tenet: et quēadmodū fundamentū corporee fabricē in imo est: sic fundamentū spūalis fabricē in summo est. Si ad terrā edificare mur in imo nobis ponendū erat fundamentum: q; celestis fabrica est ad celos p̄cessit fundamentū nostrū. Ip̄e ergo angularis lapis: montesq; apostoli: pphete magni portantes fabricam ciuitatis: quia faciūt vnū quoddā edificium. Hoc edificium mō clamat de cordib; vestris: hoc agit artificiosa manus dei etiā p linguā nostrā: vt ad illi; edificij fabricam cōquadremini. Non em̄ frustra etiā de lignis quadratis edificata ē arca Noe: que nihilomin; figuram gestabat ecclesie. Quid est em̄ quadrans: Attendite similitudinē quadrati lapidis: similis debet esse christian;. In omni tēptatōe sua christianus nō cadit: et si impellit;: et si qua ver-

titur non cadit. Nā quadratū lapidē quacūq; verteris stat. Cadere vñ sunt martyres cū pcuterent;. Sed quid dixit quedam vox cantici: Cū ceciderit iustus: nō cōturbabit;: qm̄ dñs cōfirmat manus eius. Sic ergo cōquadramunt ad omnes tēptatōnes pati: quicquid impulerit nō vos euectat: statē te inueniat omnis casus. Erigeris ergo in hanc fabricā affectu pio: religione sincere: fide: spe: caritate: et istō edificare ambulare est. In istis ciuitatibus alia est fabrica edificiorū: alij sunt ciues inhabitātes in fabrica. Illa ciuitas i ciuib; suis edificat: ip̄i ibi sunt lapides qui sunt ciues: lapides em̄ sunt viui. Et vos inquit tanq; lapides viui edificamini in domū spiritualem. Ad nos directa vox est. Ergo sequamur de ista ciuitate. Fundamēta eius in montib; sanctis: diligit dñs portas syon. Nā ideo p̄locur; sū: ne putet; alia esse fundamēta: alias portas. Quare sunt fundamēta apostoli et pphete: Quia eor; auctoritas portat infirmitatem nostrā. Quare sunt porte: Quia p ip̄os intramus ad regnū dei. Predicant em̄ nobis: et cū p ip̄os intramus: p christuz intram;. Ip̄e est enim ianua. Et cū dicunt; duodecim porte hierlm;: et vna porta christus: et duodeci porte sūt christ;: q; i duodecim portis christus: et ideo duodenari; numer; ap̄loz. Sacramentū magnuz hui; duodenarij significatio ē numeri. Sedebitis inqt; sup duodeci sedes: iudicātes duodecim tribus israel. Si duodecim selle ibi sūt: nō est vbi sedeat tertiusdecim;. Paulus ap̄lus: et nō erit quō iudicet;: et ip̄e se iudicaturū dixit: nō homies tñ: sed et angelos. Quos angelos nisi apostatas āgelos: Nescitis inqt;: q; angelos iudicabim;. Respōderet ergo turba: quid te iactas iudicaturū: Ubi sedebis: Duodecim sedes dixit domin; duodecim apostolis: vnus cecidit Judas: in locū ipsius sanctus Mathias ordinatus est: implet; est duodenarius numer; sedū: primo locū inueni vbi sedeas: et sic te minare iudicaturuz. Duodecim ḡ sedes quid sibi velint videamus. Sacramentū est cuiusdam vniuersitatis: quia per totū orbem terrarū futura erat ecclesia: vñ vocatur hoc edificium ad christi cōpagem: et ideo q; vndiq; venit ad iudicandū duodecim sedes sunt: sic q; vndiq; intratur in illā ciuitatē duodecim porte sunt. Nō solū ergo illi duodecim: et ap̄lus Paul;: sed q; quot iudicaturi sunt ppter significationem

uniuersitatis ad sedes duodecim ptinent: que admodum quatuor intrabunt ad duodecim portas ptinent. Partes enim mundi quatuor sunt: oriens: occidentis: aquilo: et meridies. Iste quatuor partes assidue nominantur in scripturis: ab omnibus istis quatuor ventis sicut dicit dominus in euangelio: a quatuor ventis se collecturum electos suos: ab omnibus ergo istis quatuor ventis vocatur ecclesia. Quod vocatur: Undique in trinitate vocatur: non vocatur nisi per baptismum in nomine patris et filii et spiritus sancti. Quatuor ergo ter ducta duodecim inueniuntur. Pulsate ergo affectu ad has portas: et clamet in vobis christus: Aperte mihi portas iusticie. Precessit enim in capite: sequitur in corpore. Et dicit quod dicit apostolus: quia in ipso christo patiebatur: Et adimpleam inquit que desunt pressurarum christi in carne mea. Et adimpleam: quid? Que desunt. Cui desunt? Pressurarum christi. Et ubi desunt? In carne mea. Numquid aliquid pressurarum deerat in illo homine qui factus est verbum dei natum ex Maria virgine? Passus enim est quicquid pati deberet ex sua voluntate: non ex peccati necessitate: et videtur quia omnia. In cruce enim positus accepit acetum in ultimo: et ait: perfectum est: et inclinato capite emisit spiritum. Quid est perfectum est? Jam de mensura passionum nihil mihi deest: quia omnia que de me dicta sunt: completa sunt: tanquam id expectaret ut compleret. Quis est qui sic perficitur: quod ille de corpore egressus est: Sed quis est qui hoc potuit? Qui primo dixerat: Potestatem habeo ponendi animam meam: et potestatem habeo iterum sumendi eam: Nemo tollet eam a me: sed ego pono eam a me: et iterum sumo eam. Posuit quoniam voluit: super se quoniam voluit: nemo abstulit: nemo extorsit. Ergo implete erant omnes passionum sed in capite: restabant adhuc christi passiones in corpore. Vos autem estis corpus christi et membra. In his ergo membris cum esset apostolus dixit: Et adimpleam que desunt pressurarum christi in carne mea. Ergo illuc imus quo christus precessit: et adhuc christus illuc pergit quo precessit. Precessit etenim christus in capite: sequitur in corpore: et adhuc christus hic laborat: et christus hic patiebatur a Saulo: quoniam audiuit: Saule saule quid me persequeris: quod solet lingua dicere calcato pede: calcas me. Linguam nullam tetigit: compassione clamat: non attritione. Adhuc christus hic eget: christus hic peregrinat: christus hic egrotat: christus hic in carcere includitur. Iniuriam ei facimus si non ipse dicit: Esuriui et dedistis mihi manducare: sitiui et potastis me: hospes et

collegistis me: nudus et vestistis: eger et visitastis me. Et illi: Quoniam te vidimus habere patientem et miserauimus tibi: Et ille: Cui vni ex minimis meis fecistis: mihi fecistis. Ergo edificemur in christo super fundamentum apostolorum et prophetarum ipso summo angulari lapide existente: quia diligit dominus portas syon super omnia tabernacula Jacob: Quasi vno et ipse syon non sit vni tabernacula iacob. Et ubi erat syon nisi in populo Jacob? Jacob enim nepos Abrahe vni populus natus iudeorum dicitur populus israel: quia ipse Jacob appellatur est israel beatus. Nec bene noverit sanctitas vestra: sed quia erant quedam tabernacula temporalia et imaginaria: loquitur autem iste de ciuitate quadam quam spiritualiter intelligit cuius umbra et figura erat illa terrena: ait: Diligit dominus portas syon super omnia tabernacula Jacob. Diligit illam spirituales ciuitatem super omnia figurata: quibus intimabat illa ciuitas semper manens: semper celestis in pace. **Gloriosa dicta sunt de te: ciuitas dei.** Quasi intuebatur ciuitatem illam hierusalem in terra. Nam videte quam ciuitatem dicit: de qua dicta sunt quedam gloriosissima. Nam illa destructa est in terra: hostes passa cecidit in terra: iam non est quod erat: expressit imaginem: transiit umbra. Unde igitur gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei: Audi vnde. **Memor ero Raab et babilonis: sciens me.** In illa ciuitate inquit iam ex persona dei: memor ero Raab: et memor ero babilonis. Raab non pertinet ad populum iudeorum. Babilon non pertinet ad populum iudeorum. Nam sequitur. **Etenim alienigenae et tyrus et populus ethiopi: hi fuerunt ibi.** Adverito gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei: ubi non solum est ille populus iudeorum natus ex carne Abrahe: sed ibi omnes gentes quarum quedam nominatae sunt: ut omnes intelligant. Memor ero inquit Raab. Que ista est? Meretrix illa in hiericho: meretrix que suscepit nuncios et alia via eiecit: qui presumpsit in promissione: que timuit deum: cui dictum est: ut per fenestram mitteret coccum: id est ut in fronte haberet signum sanguinis christi. Saluata est ibi: et ecclesia gentium significauit. Unde dominus superbientibus pharisaeis dixit: Amen dico vobis: publicani et meretrices precedunt vos in regnum celorum. Precedunt quia vim faciunt: impellunt credendo et cedit fidei: nec obsistere potest quisquam: quia qui vim faciunt diripiunt illud. Ibi enim positum est: Regnum celorum vim patitur: et qui vim faciunt diripiunt illud. Hoc fecit ille latro fortior in cruce: quoniam in fauce. Memor ero Raab et babilonis

Alia fra. t sciens me.

Alia fra. t ecce. t illic.

lonis. **B**abylon ciuitas dicitur fm seculuz. Quod vna ciuitas sancta hierlm: vna ciuitas iniq̄ babylon. Omnes iniq̄ ad babyloniam ptinet: quod oēs facti ad hierusalem. S; delibaf de babylone i hierusalē. Tñ nisi p eū q̄ iustificat impiū: Piorū ciuitas hierusalē: impioꝝ ciuitas babylon: sed venit ille q̄ iustificat impiū: qz memor ero inquit: nō solū raab: sed etiā babylonis. S; quod memor ero raab z babylonis sciētib⁹ me: **I**ō qdā loco dicit septura: Effūde iram tuā in gētes que te nō cognouerūt. Et alibi: Pretende misericordiam tuā sciētib⁹ te. Et vt noueritis qz in raab z babylone gētes significauit: q̄si diceret: quid ē quod dixisti: memor ero raab et babylonis sciētib⁹ me: q̄re hoc dixisti: Etenim alienigene inqt: id ē ptinētes ad raab: ptinētes ad babylonē et tyru. S; quosq; gētes: Usq; in fines terre. Elegit eū pplm qui in terre fine est. Et pplus inqt et hi opū hi fuerūt ibi. Si ergo ibi raab et babylon: qz ibi z alienigene: ibi tyrus: ibi populus ethiopū: merito gloriosissima dicta sūt de te ciuitas dei. **I**az attēdite sacramētū magnū: p euz illic raab: per quē illic babylon. **I**am nō babylonia: caret em̄ babylone z incipit esse hierusalē. **B**uidit filia aduersus matrem suam et erit in mēbris regine illius cui dicit: Obluiscere populū tuū z domū patris tui cōcupiuit rex speciem tuā. **M**ā vñ babylō aspiraret ad hierusalē: vñ z Raab ad illa fundamenta pueniret: vñ alienigene: vñ tyrus: vñ pplus ethiopū: **A**udi vñ. **M**ater syon dicet homo: Est qui dā homo q̄ dicit: mater syon: z p hunc veniūt isti omnes. Sed iste homo qd est: **B**icir: si audiamus: si capiamus: mater syon dicet homo. Sequit̄ ibi quasi q̄reres p quē venerit Raab babylon alienigene tyrus ethiopes. **E**cce p quē venerūt. **M**af syon dicet homo. **E**t homo fact⁹ est in ea: z ipse fundauit eam altissim⁹. **Q**uid aptius fratres: Vere qz gloriosissima dicta sunt de te ciuitas dei. **E**cce mater syon dicet homo. **Q**uis homo: **Q**ui homo fact⁹ ē in ea. **I**pe fact⁹ est homo: z ipse eam fundauit. **Q**uō in ea factus est: z ipse eam fundauit: **E**t in ea fieret homo: iaz fundata erat. **S**ic intellige si potes. **E**tenim mater syon dicit: s; homo. **M**ater syon dicit: homo autē factus est in ea: ipse autē fundauit eam: non hō sed altissim⁹. **S**ic fundauit ciuitatē in q̄ nasceret: quō creauit matrē de q̄ nasceret. **Q**uid ē hoc fratres: **Q**uales pmissiones:

quātam spem tenem⁹: **E**cce ppter nos altissimus qui fundauit ciuitatez: mater dicit ipi ciuitati: z homo in ea fact⁹ est: z altissim⁹ eam fundauit. **Q**uasi diceret: vñ ista scit: **C**antabim⁹ hec omnes: z cantat hō in omnib⁹ chastus. **H**omo ppter nos: deus ante nos. **S**ed qd magnū ante nos: **A**n̄te terrā z celū: ante secula. **H**ic q̄ homo ppter nos fact⁹ est in ea: id ē ipse altissim⁹ fundauit eā. **U**nde ista scimus: **D**ñs narrauit in scripturis populozū: **H**oc em̄ sequit̄ i psalmo: **M**ater syon dicet homo: z hō factus est in ea: z ipse fundauit eam altissim⁹. **D**ñs narrauit in scripturis populozū. **E**t principū: **Q**uoz principū: **H**ozū qui facti sunt in ea. **P**incipes qui facti sūt in ea: in ea facti sunt pncipes. **N**ā anteq; in ea fierent pncipes: abiecta mūdi elegit de⁹ vt cōfunderet fortia. **N**ūquid pnceps piscator: **N**ūquid pnceps publican⁹: **P**riniceps plane. **S**ed qz facti sunt in ea. **Q**uales isti pncipes venerūt de babylōe: **P**incipes credētes de seculo. **P**incipes venerūt ad urbē romā: quasi caput babylonis: nō ierūt ad templū impatoris: sed ad memoriā piscatoris. **U**n̄ em̄ isti pncipes: **I**n firma mūdi elegit de⁹ vt cōfundat fortia: et ignobilia elegit de⁹: z ea que nō sūt tanq; q̄ sunt: vt ea q̄ sunt euacuent. **H**oc facit q̄ erigit de terra inopē: z de stercore exaltat pauperē. **E**t qd erigit: **E**t collocet eū cū pncipib⁹: cū pncipib⁹ ppli sui: **M**agna res: magnū gaudiū: maḡ leticia. **P**ostea venerūt in hāc ciuitatē z oratores: sed non venirēt: nisi pcederēt piscatores. **M**agna hec: sed vbi hec: nisi in illa ciuitate dei de q̄ gloriosissima dicta sunt: **I**ō collatis omnib⁹ gaudijs atq; cōflatis quō clausit: **T**anq; iocūdatorū: **H**abitatio omnium iocūdatorū in hac ciuitate. **I**n pegrinatiōe ista cōterimur. **H**abitatio nra iocunditas sola erit. **P**eriet labor z gemitus: trāseunt orationes: succendūt laudatiōes. **I**bi q̄ habitatio iocūdatorū nō erit gemit⁹ desiderantiū: sed leticia pfruentiū. **A**derit em̄ cui mō suspiram⁹: siles ei erim⁹: qm̄ videbim⁹ eum sicuti est. **I**bi totū negociū nostrū: non erit nisi laudare deuz z frui deo. **E**t quid aliud querim⁹: vbi solus sufficit p quē facta sunt omnia: **H**abitabimur z habitabim⁹: subijcient illi oia: vt sit deus omnia in omnib⁹. **B**eati ergo qui habitant in domo tua. **U**n̄ beati: **H**abendo aurum: habendo argentū

Alia lra.
f fuerunt.

Alia lra.
fūquid.

Alia lra.
f natus.

Alia lra.
f Sicut letantium omnium habitatio est.

numerofam familiã: multiplicẽ prolẽ: **Uñ** beati: Beati qui habitãt in domo tua: in secula feculorũ laudabũt te. Hoc vno beati ocioso negocio. Hoc ergo vnum desideremus fratres: cũ venerimus ad hoc: nos paremus gaudere ad dominũ: laudare deũ. Opera bona que nõ nos perducũt nõ ibi erũt. **V**iximus et besterno die quãtum potuimus: nõ ibi erũt opera misericordie vbi nulla erit miseria. **E**gentẽ nõ inuenies: nudũ non inuenies: nemo tibi occurret sities: nullus pegrinus erit: nullus egrotus quez visites: nullus mortuũ que sepelias: nullus lingatorũ inter quos pacẽ cõponas. **Q**uid facturũ es? **A**n forte ppter necessitates nrĩ corporis nouellabimur et arabisimus: et negocia binimur: et pegrinabimur? **M**agna ibi requies. **N**ã ibi omnia opa que necessitas flagitat subtrahent: mortua necessitate pibunt opa necessitatis. **Q**uid ergo erit? **Q**uomõ potuit dixit lingua hũana. **T**anq̃ iocũdatorũ omnĩ habitatio in te. **Q**uid ẽ tanq̃? **Q**uare tanq̃? **Q**uia talis ibi erit iocũditas: qualẽ hic nõ nouimur. **V**ideo hic multas iocũditates: et multi gaudet in seculo: alij hinc: alij inde: et nõ ẽ qd illi gaudio cõparent: sed tanq̃ iocũditas erit. **N**ã si dicã iocũditas incipit: homini occurret talis iocũditas: qualem solet habere in poculis in prandijs: in auaricia: in honoribus seculi. **E**xtollunt em̃ homines: et leticia quadã insaniunt: sed nõ est gaudere impijs: dicit dñs. **E**st em̃ iocũditas quedã: quã nec oculũ vidit: nec auris audiuit: nec in cor hominis ascẽdit. **T**anq̃ iocũdatorũ omnĩ habitatio in te. **A**d aliud gaudiũ nos paremur: quã et hic tanq̃ simile inuenimur: et nõ est hoc: ne quasi paremur nos talib⁹ ibi pfrui: qualib⁹ b̃ gaudemur: alioq̃n cõtinentia nostra auaricia erit. **S**ũt em̃ homines qui inuitant ad cenã optimã: vbi multa et p̃ciosa ponẽda sũt: nõ prãdent. **J**am si q̃ras ab eis quare non prãdeant: ieiunamur. **M**agnũ opus: christi anũ: opus ieiuniũ: noli cito laudare: quere causam: negociũ ventris agĩ nõ religionis. **Q**uare ieiunãt? **N**e ventrẽ p̃occupent vilia: et nõ possint admittere p̃ciosa. **E**rgo negociũ gutturis gerit in ieiuniũ. **M**agna res: vtiq̃ ieiuniũ contra ventrem et guttur pugnat: aliq̃n illis militat. **I**taq̃ fr̃es mei: si putatis aliquid tale habituros nos i illa patria ad quã nos exhortat tuba celestis et p̃pterea vos a p̃sentib⁹ abstinetis: vt illic talia copiosius recipiat: sic estis quõ illi qui

ieiunãt ppter epulas maiores: et continent se maiori i cõtinentia. **N**olite ergo sic: ad ali quid vos ineffabile p̃parate: mundate cor ab omnib⁹ affectionib⁹ vestris terrenis et secularib⁹. **V**isuri sum⁹ quiddã: quo viso beatissimi erim⁹: et hoc solũ nobis sufficiet. **E**t qd: **N**on mãducabimur? **I**mmo mãducabimur: et ipse erit cibus noster: qui et reficiat: et nõ deficiat. **T**anq̃ iocũdatorũ omnĩ habitatio in te. **J**ã dictũ est: vñ iocũdabimur. **B**eati q̃ habitãt i domo tua: i secula feculorũ laudabunt te. **L**audem⁹ et mō dominũ quãtũ possum⁹ mixtis gemitib⁹: qz laudando euz desideram⁹ eũ: et nõdũ tenem⁹. **C**ũ tenuerimus subtrahet omnis gemitus: et remanebit sola et pura: et eterna laudatio.

Explicit Tractatus de ps. LXXXVI.

Incipit Tractatus de ps. LXXXVII.

Psalmi huius octogesimi et septimi titulus habet aliquid q̃ nouum negocium disputatori asserat. **N**usq̃ enim aliorum psalmozũ positum est qd hic legitur: **P**ro melech ad respondendum. **N**am de psalmo cantici: et cantico psalmi: alias iam quid nobis videret diximus: **E**t filijs chore vsitatum i titulis psalmozũ sepissimeq̃ tractatus est: et quid sit in finem: sed qd sequit: **P**ro melech ad respondendũ: hoc inusitatum habet iste titulus. **P**ro melech aut̃ latine pro choro dici pot. **M**elech em̃ verbo hebreo chorus significat. **Q**uid est q̃ pro choro ad respondendũ: nisi forte vt canenti chorus cõsonando respondeat. **S**icut non istũ solum: sed alios quoq̃ psalmos credendum est esse cantatos: quib⁹ alios titulos acceperit: quod factũ existimo causa varietatis qua fastidius leuaret. **N**on enim solus iste psalmus dignus est habitus: vbi responderet chorus: cum vtiq̃ non sit solus de domini passione cõscriptus. **A**ut si est alia causa: cur tanta sit varietas titulorũ qua possit ostendi ita psalmos omnes esse p̃notatos: qui sunt aliter atq̃ aliter p̃notati: vt nulli⁹ titulus valeat alicui alteri cõuenire: ego eã fateor cũ multũ conatus essem penetrare non potui. **E**t si quid de hac re legi ab eis dictũ q̃ ante nos ista tractauerũt: nõ satisfecit expectatiõni sue tarditati mee. **I**n quo igitur mysterio dictum mihi videt: p choro ad respondendũ: id est vt canenti per chorũ respondeatur: exponam. **B**omini hic passio p̃beatur. **D**icit aut̃ ap̃tus **P**etrus. **C**hristus